

Al llarg de 1985 més de 30.000 tones de metanol van quedar emmagatzemades als tancs que Terminales Portuarias, S. A. —Tepsa—, tenen al port autònom de València. Trenta enormes cilindres que, amb una capacitat de 8.300 metres cúbics de combustible, han estat durant vint anys una perillosa bomba de rellotgeria enclavada en el mateix cor de la ciutat. Situació que aquest setmanari ja va denunciar a bastament.

El metanol, una de les propietats més terribles del qual és la inflamabilitat —al contacte amb les flames o exposat a 470 graus C. de calor— i l'alt risc d'explosió quan n'hi ha en l'aire una concentració del 6 al 36 per cent, ha estat, junt amb altres dissolvents perillosos, com ara el sopropanol o el formoldehid, emmagatzemat permanent d'aquesta empresa ubicada al moll del Túria.

Però no és l'única que al Grau de València conté productes d'alta perillositat. N'hi ha unes quantes més que l'acompanyen, fins a formar-hi un mapa d'alta tensió: els productes derivats del petroli de Campsa —depòsits vora la superpoblada avinguda del Port i amb canalitzacions que la travessen—, el gas ciutat de Gas Lebón —una empresa tècnica-ment prehistòrica situada al carrer de les Illes Canàries i a dos passos de l'anterior—, els adobs de la Societat Anònima Cros i, de nou, més metanol de les Industrias Químicas Canarias. Totes entre les venes de la ciutat. I en el cas de Tepsa, a tan sols 200 metres de les primeres cases del barri de Natzaret —per ell mateix, ja prou castigat per les pluges anuals i la recent gota freda—, lloc considerat per tots els experts institucionals com la zona urbana amb un dels medis ambients més degradats.

Tant Cepsa com Gas Lebón o Campsa s'ha

Tepsa, alta perillositat.

MOVIMENTS IMMOBILS PER A UN POLVORI

Tepsa, adéu i hola

Terminales Portuarias, S. A., empresa química situada al port de València canviarà definitivament de localització. Però no canviarà la seua perillositat, que, com en un io-io, podrà tornar qualsevol dia per desfermar una tragèdia.

Joan Pomares

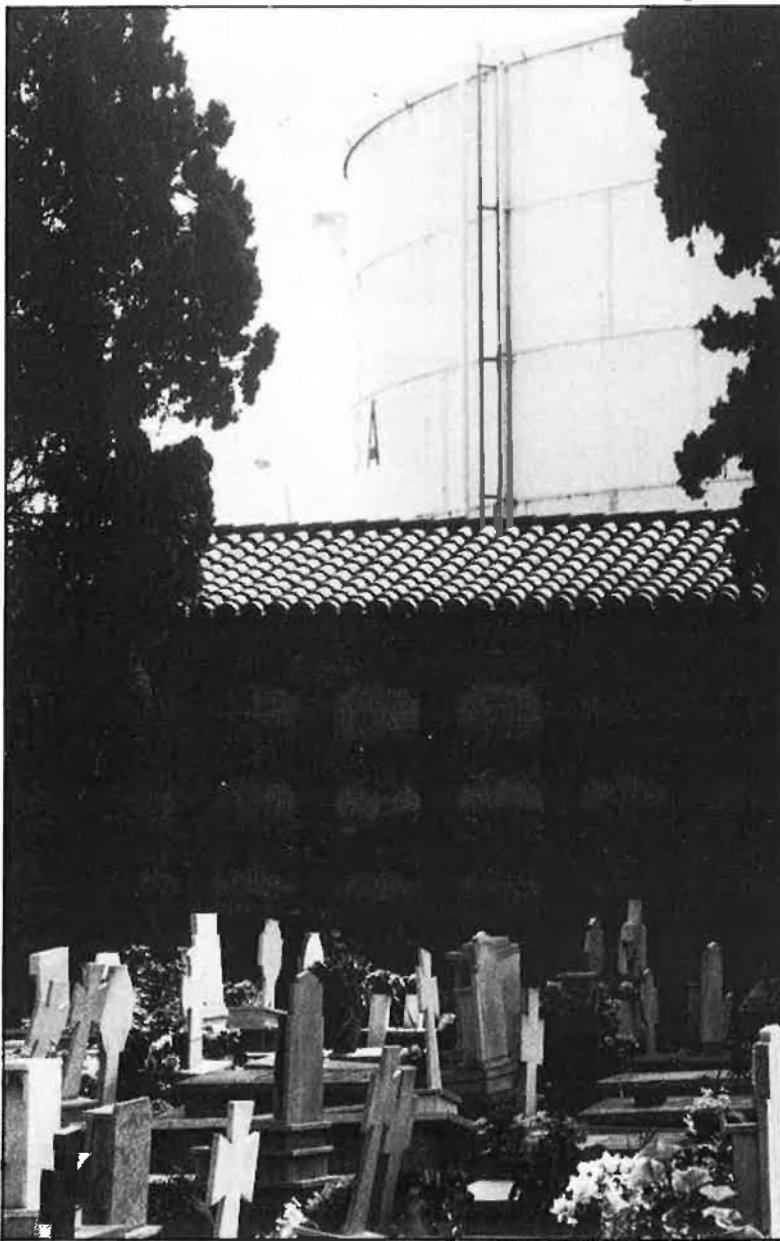
tornat a dir «que compleixen la normativa vigent i amb les mesures de seguretat legals». Però Tepsa —societat instal·lada a València el 1967 amb capital estranger de la GATX Terminal Corporation d'EUA de la Petrofrance, S. A., i la Petrofrance Chimie, S. A.— fou, contràriament, i gràcies a les investigacions d'aquest setmanari, assenyalada com a magatzem perillos, il·legal i irregular.

Mentre que el regidor comunista Salvador Blanco, alertat per aquestes informacions, reclamava a la corporació de València garanties de seguretat, la Comissió de Medi Ambient presidida per Miquel Albuixech —ara també regidor d'Urbanisme— li contestava que «totes aquestes indústries —Tepsa inclosa— tenien instal·lades mesures correctores adequades» i que estaven en possessió de llicència municipal.

Però ni hi ha hagut permís municipal —repetim: porta vint anys en funcionament— ni al servei de bombers d'aquesta ciutat s'han trobat mesures de prevenció establides per a Tepsa en cas d'accident, incendi o explosió.

Ni tampoc no devia tenir massa en ordre les «mesures correctores adequades» quan la Delegació Territorial d'Indústria de la Generalitat valenciana es va decidir, finalment, a imposar-li quatre expedients sancionadors amb d'altres tantes multes. Com a indústria «clandestina» —ni havia notificat el canvi del seu nom anterior, Quimigranel, S. A., ni l'ampliació del volum de magatzematge—.

Per incomplir les disposicions decretades sobre «indústries nocives, molestes o perilloses», completament al marge de la legalitat vigent. I, així mateix, una tercera i una quarta denúncia per no complir ni el reglament sobre aparells de pressió ni el de tensió elèctrica. «Si es confirmaven totes aquestes sospites —va dir ales-

hores Lluís Domènech, director general de l'àrea d'Indústria, referint-se a Tepsa—, paràriem en sec la seua activitat».

El 20 de maig de 1987 acabarà el termini final per a introduir les mesures que la Conselleria li imposà, rectificand-ne les greus irregularitats. I Tepsa, independentment de la marxa de tals canvis, ja està decidit que es canviarà durant aquest any i mig. Tepsa anuncia que se'n va, però que es queda, que es mou, però que resta.

I en el seu moviment complirà l'obligatòria distància legal estipulada davant el nucli urbà pròxim —2.000 metres— i s'allunyarà de les conduccions subterrànies de Campsa. Però seguirà encara en el port. De nou, en la geografia del perill. Al dic est.

«La perillositat continuarà»

Consultats, no hi hagué ningú de la Conselleria d'Indústria que donàs la seua opinió.

Lluís Domènech no va estar al seu despatx durant quatre dies i José Barrera Sorli, director del Servei Territorial, a penes va poder dir que «no estava autoritzat a donar informació sobre expedients en tràmit de sanció».

Tot i que l'ajuntament de València semblava modelar algunes esperances: «Aquesta zona —diu, referint-se al Grau i a Natzaret— és tremedament conflictiva. Per a nosaltres —afirma— les empreses perilloses se n'hauran d'anar de la ciutat al més aviat possible i se'ls atorgarà una sèrie d'anys perquè puguen traslladar-se. Cegas o Gas Lebón seria una de les que ho faran —promet— en no més de sis anys. Una altra cosa —afegeix— és i seran les empreses compatibles o de tolerància industrial, no molestes i no contaminants».

«Però Cros i Campsa ja van desaparèixer per elles mateixes i si volen expandir-se hauran d'eixir del nucli urbà. Campsa —remarca— no tindrà llicència per estar on està. Ha de créixer, sí; però no allí. No —respon—,

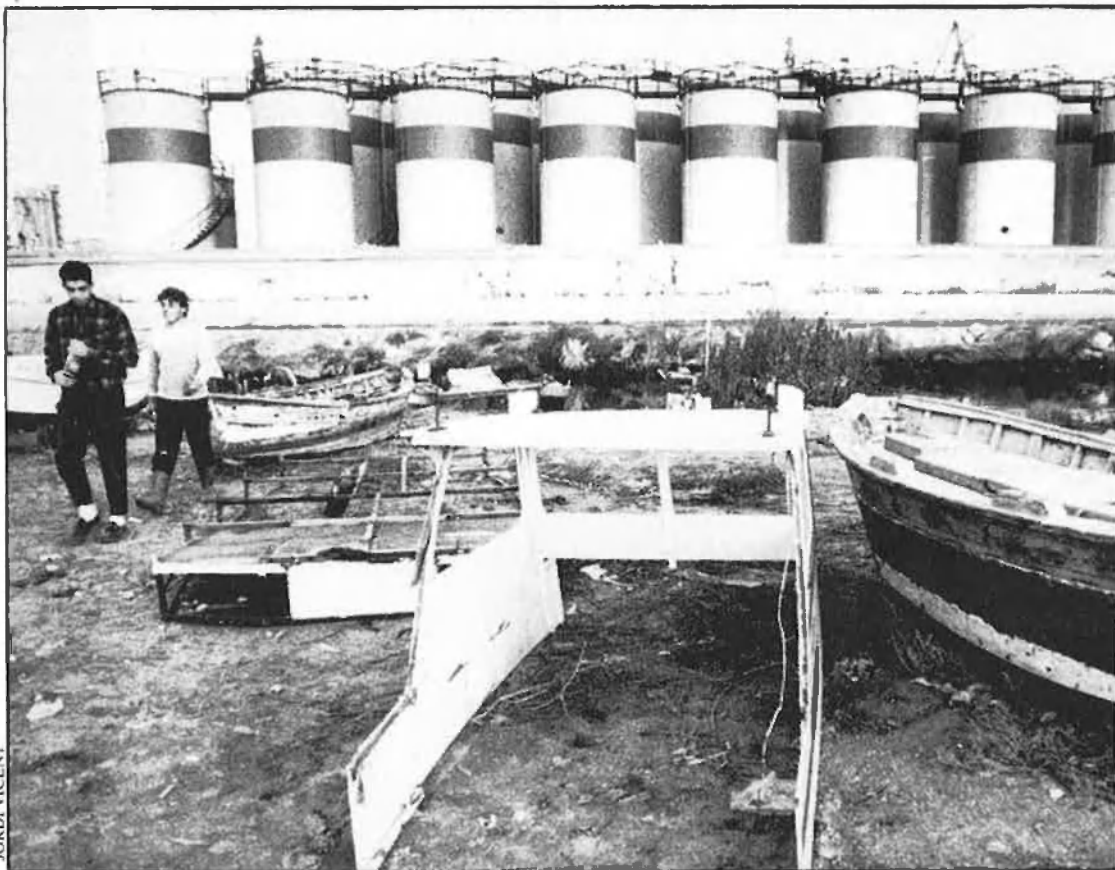
no ofereixen cap resistència al trasllat, més aviat al contrari, hi estan interessades.»

Quant a Tepsa, queda clar que no és l'administració qui frena les seues activitats o qui la «legalitza», sinó d'altres factors: «Tepsa —diu el regidor d'Urbanisme— es canvia a 2.000 metres de distància d'on és ara. El mateix port ha decidit traslladar-la dins del seu terreny. Tot i que el tractat de la nova ampliació del segon

allunyat de la ciutat, on totes aquestes indústries es concentren posant per mig distància i seguretat, i guanyant, a canvi, grans zones descontaminades i humanes».

«El director del port ens va dir que totes aquestes indústries anirien fora, Tepsa inclosa —diu Maite Biosca, presidenta de l'Associació de Veïns Natzaret, queixant-se i irritada—.

Perquè és clar que se n'ha d'anar fora del port, ja que és summament perillo-

El Grau-i-Natzaret, una zona terriblement conflictiva.

passeig marítim dins del port també hi ha influït, són molts els factors que hi han tingut alguna cosa a veure: la decisió del port, l'ajuntament i el mateix Pla d'Ordenació». ¿I el Ministeri d'Indústria? ¿I la Conselleria de Segundo Bru?

«Si això és així, no és cap solució —diu Salvador Blanco—. Sí, aquest trasllat, certament, em sembla un pedaç per eixir del pas. Les indústries i les fàbriques no molesten —pensa—, poden estar perfectament ubicades en la ciutat, però, curiosament —ironitza— només es deixa que hi romanguen les més perilloses i de major alerta».

«I jo continue creient —afegeix— que la millor idea és la d'un polígon

sa. Però nosaltres —exclama—, de les mil gestions que hem fet fins ara no tenim encara cap contestació oficial; res».

«Que s'installe a la distància prudenial estipulada per la llei està molt bé. Que se'n vaja al més lluny possible. Però, de tota manera —conclou pessimista— la perillositat continuarà».

Perquè Tepsa continuarà en qualsevol cas dins de València. I, com algun expert municipal ha assenyalat, ni tan sols pagaria la pena intentar apagar el foc en aquests dipòsits en cas d'accident, perquè «això és una cosa quasi impossible. En comptes d'això, caldria preparar l'evacuació de tota la barriada».